

heder ikke være kunnet komme til Forhandling her i Thinget, da Mødet i Fællesudvalget forſt var ſat til Kl. 10, og Betænkningen ſkulde afgjøres i dette Møde, rentrykkes og ſelvfølgelig dog i det Mindſte forelægges ſaa lang Tid før, at Medlemmerne kunde læſe, hvad der var ſket. Alſaa for det er ſket, vilde Sagen ikke kunde være kommen til Afgjørelſe, ſelv om den ſiſte Udſættelſe ikke havde fundet Sted. — Jeg ſtal nu ikke fordybe mig i Mærſagerne til, at man fra anden Side har ſøgt at forhale Sagen, men derimod paahviler det mig nærmere at paaviſe her, hvad der forøvrigt allerede i det Væſentlige er ſket igjennem Betænkningen, at man fra anden Side ikke paa nogen Maade har viiſt nogen Menſkedommen lige overfor det Standpunkt, ſom Folkethinget har indtaget, og ſom det lægger Vægt paa. Derimod har man dels principielt og dels endogſaa i alle væſentlige Enkeltheder faſtholdt det Standpunkt, ſom man fra anden Side har indtaget. Det vil af Betænkningen ſes, af den forſte Halvdel, ſom er afgiven fra den Side, til hvilken jeg ikke hører, at de Tilbud, ſom ere komne fra den Side, ſom jeg vil tillade mig at kalde Landſtithingsſiden, ikke have angaaet noget beſtemt Punkt, hvorom Striden væſentligt har dreiet ſig, men ere kun gaaede ud paa Tilbud om Forhandlinger og Antydninger og ikke paa noget beſtemt Forſlag. Der er ikke i ſaa Henſeende fremſat noget beſtemt Forſlag, ſom man fra den anden Side kunde lægge Vægt paa. Man har kun i Almindelighed tilbudt Forhandlinger om yderligere Indſtrænkninger i de Bevillinger, Landſtithinget havde givet. Dette gjælder ſaaledes om § 8 i Landſtithingets Lovforſlag, om hvilken den væſentligſte Strid har ſtaaet. Landſtithinget har forud for den indſat en § 7, forſkjellig fra den, Folkethinget har vedtaget. Den § 7, ſom Landſtithinget har indſat, gaar ud paa at tilbyde Laan til Kommunerne for at ſætte dem i Stand til at yde Bidrag til de Fattiges Kaſſe eller Underſtøttelſesforeningerne. Saadanne Laan fra Statskaſſens Side tilbydes Landſtithinget til et Beløb, ſom er det ſamme ſom det, Folkethinget har tilbudt at give ſom Gave; men vi have jo allerede Erfaring fra 1879 for, hvor lidt ſaadanne Tilbud have at betyde. Den Gang tilbødes ved Lov af 10de Marts 1879 en halv Million Kroner, ſom Laan til Kommunerne, men efter den Meddelelſe, ſom den daværende Indenrigsminiſter i Efteraaret 1879 gjorde her i Folkethinget, var ikkun et Beløb af mellem 13—14,000 Kr. benyttet, hvilket med andre Ord vil ſige, at Tilbudet aldeles ikke benyttedes, og dog var dette Tilbud den Gang knyttet til gunſtigere Betingel-

ſer end det, Landſtithinget nu har gjort. Diſſe Laan ſkulde nemlig efter Loven af 10de Marts 1879 forſt tilbagebetales inden Udgangen af 1880, ſaa at der alſaa var ſat en Friſt af ſyv Tjerdingaar, hvor imod der i det Tilbud, Landſtithinget nu har gjort, kun er ſat en Friſt af fem Tjerdingaar, og det endda kun ſaaſremt Forſlaget var blevet vedtaget før Jul, hvorimod Friſten nu bliver mindre efter Jul. Man har nu fra Landſtithingets Side tilbudt at forlænge denne Friſt til 2 à 3 Aar, men man vilde dog ikke komme ret meget ud over de 7 Tjerdingaar, ſom det viſte ſig frugtesløft at tilbyde, og derfor kunne vi ikke lægge videre Vægt derpaa. Jeg maa overhovedet betvivle, at Kommunerne ville være tilbøielige til under de vanſkelige Forhold, ſom netop finde Sted i mange Kommuner, hvor der er den ſtorſte Forretnings- og Arbejdsløſhed, at forøge deres Gjældsbyrde i nogen væſentlig Grad, og dette vilde jo ſke, hvis de kom til at kontrahere ſaadanne Laan, ſelv om de have nogle Aars Rentfrihed og Henſtand med at betale dem tilbage. I Almindelighed vil en Kommune, ſom driver en fornuſtig Økonomi, have overbetiet den Art Ting i Forveien og ikke paadrage ſig ſaadanne ekstraordinære Byrder, hvis Indſiddelſe de kunne forudſe om ganſke kort Tid. Derimod er der rigtignok opſtillet Noget ſom Landſtithingets ærede Ordfører kalder et Vædringsforſlag, idet der er ſtillet i Udſigt, at diſſe Laan kunne blive eftergivne. Naar man imidlertid læſer de Udtalelſer, ſom findes i den af Landſtithingets Ordfører affattede Betænkning, da vil man ſe, at man fra den Side er principiel Modſtander af, at Staten yder Tilſtud ſom Gave til at afhjælpe Arbejdsløſheden, og naar dette er Tilfældet, ſaa vilde det ſtaa i mærkelig Modſtrid dermed, derſom man — i alt Fald i noget væſentlig Omfang — havde til Henſigt at eftergive ſaadanne Laan til Kommunerne, thi derved vilde man jo i Virkeligheden komme til at yde Tilſtud ſom Gave, man vilde derved indirekte komme til at bryde det Princip, ſom man anſer for og opſtiller ſom en ufravigelig Regel, at Staten ikke paa nogen Maade maa bidrage med nogen Gave for at afhjælpe Arbejdsløſheden. Men naar det er Tilfældet, at man ikke kan vente, at Forſlag om Eftergivelse i noget videre Omfang vil blive modtaget imødekommende fra Landſtithingets Side, ſaa vil det dog være irigtigt at indſætte i en Lov ſom nærværende en Beſtemmeſe om, at Laanene kunne eftergives ved færilig Lov eller ved en af Rigsdagen vedtagen Lov. Det vilde for Øvrigt være en